

Uvod u programiranje
dr Ninoslava Savić

Obeležene petlje

Obeležene petlje

- Obeležavanje petlje nekim identifikatorom omogućava da se programski tok usmeri na mesto u programu specificirano tim identifikatorom.
- Ako se iza naredbi `break` ili `continue` koristi identifikator tj. `obeležje` petlje, može se postići direktan izlazak izvan ugnježdene petlje na obeleženo mesto u programu
- Obeležena petlja ima sledeću sintaksu:
`ime_petlje: petlja`

Obeležene petlje

Primer:

```
....
int m = 20;
izvan: for ( int i = 0; i < 10; i++) {
    while ( m < 50 ) {
        if ( i * m++ > 100 )
            break izvan; // izlaz iz obe petlje!
    } // unutrašnji ciklus
} // spoljašnji ciklus
System.out.println("m = " + m );
....
```

Uvod u programiranje
dr Ninoslava Savić

Rad sa tekstem

- Klase `String` i `StringBuffer`

Rad sa tekстом klase String i StringBuffer

- Promenljive koje sadrže proizvoljni tekst (niz karaktera) zovemo *string* promenljive ili *stringovi*
- U Javi ne postoji prosti tip podatka za opis tekstualnih promenljivih
- Za deklaraciju takvih promenljivih služe klase `String` i `StringBuffer`, obe iz paketa `java.lang`
- Svi `string` literali se u Javi implementiraju kao objekti klase `String`
- `String` objekti su konstante i nakon kreiranja se ne mogu menjati

5

Tekstualne promenljive – klase String i StringBuffer

- Klasa `StringBuffer` je slična klasi `String`, ali se njeni objekti mogu menjati
- Objekti klase `StringBuffer` sadrže niz karaktera, ali se njegova dužina i sadržaj može menjati određenim metodama ove klase (metod `append(arg)`)

6

Deklaracija i inicijalizacija tekstualne promenljive – tipa String

- Deklaracija stringa
`String ime_promenljive;`
- Deklaracija i inicijalizacija stringa
`String ime_promenljive = "vrednost";`
- Vrednost `string` konstante piše se između navodnika

Primer:

```
String pozdrav = "Zdravo!";
```

7

Kreiranje stringa – 2. način

- Moguće je kreirati `String` objekat i uz pomoć operatora `new` i metoda konstruktora klase `String`, što je pravilo za kreiranje svih objekata u Javi

Primer :

```
String grad = new String("Novi Sad");
```

Primer :

```
char[] nizSlova = {'z', 'd', 'r', 'a', 'v', 'o'};
String pozdrav = new String(nizSlova);
.....
System.out.println(pozdrav);
```

8

String: dužina, učitavanje

- Dužina stringa dobija se pozivom metoda **length()** klase **String**:
`s.length()`

Primer:

```
String palindrom = "Ana voli milovana";
int duzina = palindrom.length(); // 17
```

- Učitavanje stringa može se izvršiti pomoću metoda **nextLine()** klase **Scanner**:

Primer:

```
Scanner ulaz = new Scanner(System.in);
System.out.println("Unesite rečenicu: ");
tekst = ulaz.nextLine();
```

9

Neke metode klase String

Sledeći metodi klase **String** vraćaju:

<code>s.length()</code>	– dužinu stringa <code>s</code>
<code>s1.concat(s2)</code>	– konkatenciju stringova <code>s1</code> i <code>s2</code>
<code>s1+s2</code>	– konkatenciju stringova <code>s1</code> i <code>s2</code>
<code>s.charAt(poz)</code>	– znak na zadatoj poziciji <code>poz</code>
<code>s.indexOf(s1)</code>	– poziciju podstringa <code>s1</code> u stringu <code>s</code>
<code>s.substring(p1,p2)</code>	– podstring od pozicije <code>p1</code> do <code>p2</code>
<code>s.substring(p1)</code>	– podstring od pozicije <code>p1</code> do kraja <code>s</code>
<code>s.compareTo(s1)</code>	– upoređivanje <code>s</code> i <code>s1</code> , metod vraća ceo broj (negativan, 0 ili pozitivan)

10

Neke metode klase String

<code>s.lastIndexOf(s1)</code>	– poziciju poslednje pojave <code>s1</code>
<code>s.replace(z1, z2)</code>	– zamena <code>z1</code> sa <code>z2</code> u celom <code>s</code>
<code>s.startsWith(s1)</code>	– <i>true</i> ako <code>s</code> počinje znakom ili podstringom <code>s1</code>
<code>String.valueOf(num)</code>	– prevodi broj u string
<code>s.equals(s1)</code>	– upoređivanje sadržaja stringova <code>s</code> i <code>s1</code>
<code>s.equalsIgnoreCase(s1)</code>	– upoređivanje sadržaja stringova <code>s</code> i <code>s1</code> bez obzira na veličinu slova

11

Primer – konkatencija (spajanje) stringova

```
String prefiks = "Moje godište je: ";
int godiste = 1985;
String tekst = prefiks + godiste;
// + je znak za konkatenciju
System.out.println(tekst);
```

Rezultat izvođenja je ispis:

```
Moje godište je: 1985
```

12

Primer – konkatenacija (spajanje) stringova

```
String ime = "Ana ";
String prezime = "Petrović";

String spoj = ime.concat(prezime);

ili:

String spoj = ime + prezime;
// Rezultujući tekst u stringu spoj je isti

System.out.print(ime);
System.out.println(prezime);

ili:

System.out.println(spoj);
/* Rezultat pri izvođenju prve dve naredbe
ili samo treće je isti */
```

13

Primer – neke metode klase String

```
String rec = "Svi smo mi studenti";

■ Pronalaženje pozicije podstringa:

int pozicija = rec.indexOf("smo");

// pozicija dobija vrednost 4
// prvi znak u stingu ima indeks 0, kao i kod nizova

■ Određivanje podstringa na osnovu početne i
krajnje pozicije

String sub1 = rec.substring(8,9);

// sub1 dobija vrednost "mi"
```

14

Primer – metode klase String

```
class PrimerStringa {
public static void main (String [ ] args) {
String a = "prirodno-matemacki";
String b = new String("fakultet"); // moze i ovako
System.out.println(a.length()); // 20 (duzina stringa)
if ( a.compareTo( b ) < 0 ) {
System.out.println( a + " < " + b );
}
else if ( a.compareTo( b ) == 0 ) {
System.out.println( a + " == " + b );
}
else {
System.out.println( a + " > " + b ); // ovo će biti
} } }
```

15

Primer - metode klase String

```
System.out.println(b.substring(2)); // "kultet"
System.out.println(b.substring(2, 5)); // "kul"
System.out.println(a.charAt(4)); // 'o'
System.out.println(a.concat(b)); // "prirodno-matemackifakultet"
System.out.println(a + b); // isto sto i malopre
System.out.println(a.indexOf('o')); // 4
System.out.println(a.indexOf("ma")); // 9
System.out.println(a.indexOf("ma", 11)); // 13
System.out.println(b.lastIndexOf('t')); // 7
System.out.println(b.replace('t', 'k')); // "fakulkek"
System.out.println(a.startsWith("priro")); // true
double d = 874.45 / 22.2;
System.out.println(String.valueOf(d)); // "39.38963963963964"
System.out.println("abc".length()); // 3
}
```

16

Primer – Odštampati tekst sa obrnutim redosledom slova u odnosu na ucitani tekst

```
public class StringDemo {
    public static void main(String[ ] args) {
        String tekst = "Danas je lepo vreme";
        int duz = tekst.length( );
        char[ ] pomNiz = new char[duz]; // niz slova
        char[ ] noviNiz = new char[duz];

        for (int i = 0; i < duz; i++) {
            pomNiz[i] = tekst.charAt(i);
        }
        for (int i = 0; i < duz; i++) {
            noviNiz[i] = pomNiz[duz - 1 - i];
        }
        String obrnutiTekst = new String(noviNiz);
        System.out.println(obrnutiTekst);
    }
}
```

17

Zadatak za vežbu: Čitanje programskog koda

Šta radi sledeći deo programa?
Koje značenje imaju promenljive suma i broj ?

```
.....
int i = 0, suma = 0, broj = 0;
while ( i < 101) {
    if (( i%2 == 0) || ( i%3 == 0)) {
        suma += i;
        broj++;
    }
    i++;
}
```

Rešenje

Odgovor je u nastavku koda:

```
.....
System.out.println
("Suma prvih 100 prirodnih brojeva koji su
deljivi sa 2 ili sa 3 je " + suma);
System.out.println
("Ukupan broj takvih brojeva je " + broj);
....
```

Uvod u programiranje
dr Ninoslava Savić

Obrada izuzetaka

Obrada izuzetaka

- Greške u toku izvođenja Java programa (koje se ne mogu prepoznati prilikom prevođenja) su **izuzeci**
- Naziv potiče od imena klase **Exception** koja u Java biblioteci služi za upravljanje run-time greškama - neželjenim situacijama kao što su:
  - deljenje nulom
  - iznenadni prekid mrežne komunikacije
  - pristup nepostojećem elementu niza
  - nemoguća eksplicitna konverzija
  - ...

21

Sintaksa **try-catch** naredbe

- Upravljanje i obrada izuzetaka u Javi sprovodi se uz pomoć **try-catch** i **throw** naredbe
- Sintaksa **try-catch** naredbe

```
try {
    // deo koda kod koga je moguće da dođe do izuzetka
} catch (NazivKlaseIzuzetka NazivPromenjive) {
    // obrada prvog izuzetka
} catch (NazivKlaseIzuzetka NazivPromenjive) {
    // obrada drugog izuzetka
}
...

```

22

Primer **try-catch** naredbe

```
int i = 30;
try {

    int niz[] = new int[10];
    niz[i] = 7;

    catch ( ArrayIndexOutOfBoundsException e ) {
        System.out.println
        ("Index niza je pogrešan!");
        e.printStackTrace();
    }

```

Metod `printStackTrace()` ispisuje kod i opis konkretne greške pri izvođenju programa – izuzetka `e`

23

Primer

```
import java.util.Scanner;
public class Deljenje {
    public static void main(String[] args) {
        int brojilac, imenilac, kolicnik;
        Scanner consoleIn = new Scanner(System.in);
        System.out.println("Unesite brojilac: ");
        brojilac = consoleIn.nextInt();
        System.out.println("Unesite imenilac: ");
        imenilac = consoleIn.nextInt();
        try {
            kolicnik = brojilac/imenilac;
            System.out.print("kolicnik je: " + kolicnik);
        } catch (ArithmeticException e) {
            System.out.println
            ("Deljenje nulom nije dozvoljeno!");
            e.printStackTrace();
        }
    }
}

```

24